

تاریخ عثمانی انجمنی

۱ کانون اول
۱۳۳۲

بدیعی سنہ
نومبر ۴۱

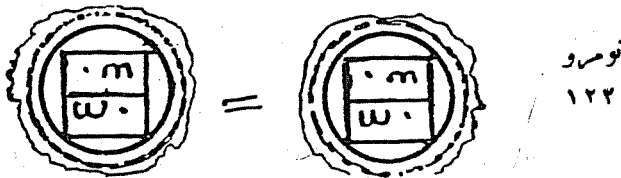
مجموعہ سی

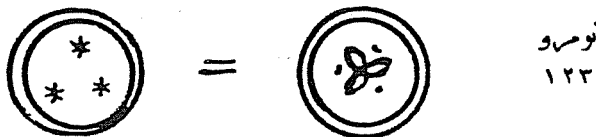
ساده نقشلی سکه‌لر

(۳۹ نجی نسخه دن مابعد)

(ساده نقشلی سکه‌لر) وجه و ظهري یا کز نقوشی حاوی اولان مکو کاتدر . بویله ساده نقشلی اوله رق ضربلرندن مقصد اسمسز و تاریخسز ک ضربنده کی مقصدک عیندر . اره لرنده کی فرق اسمسز تاریخسز لرده محل ضرب کوترلدیکندن منوییتی معلوم، ساده نقشیلرده مجهول اولمندن عبارتدر .

بوسکه حقیقی ساده نقشلی بر سکه اولیوب ۱۰۷ نومرو لیده بر تفصیل بیان ایدلدیکی اوزره سلطان مراد خان اولک معروف ذوالوجهتین سکه لرینک مقلدی اولدینی مأمولدر . چونکه محتویاتی یازی تقلیددر .

۷۹

ط ۴ ۲

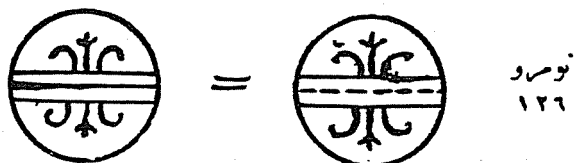
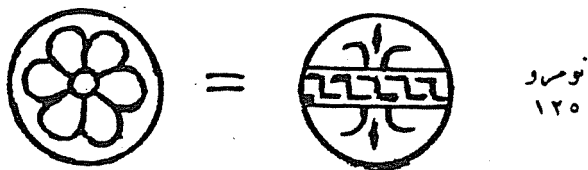
نومرد (۱۲۳) نومرولی جریفک مرکز نقشی محیط اولان ۱۲۴
دايره ونقطه سیزی

بالاده کی سکه لر سلطان محمد خان ثانی مکو کاتندن جریق مانقرلردر

بونلرك بيق مانقري (۲۲) نومروده كوسترلشيدى . مانقريده
موزه‌هايون مسكوكات عثمانيه قنالىونى برنجى جلنده (۲۷۴) نومرو تخته‌ده در .
مذكور مانقرك وجه و ظهري دوراً يازىلى و تاريخى حاوى اولوب
وجهى مركزيه (اوج يراق) و ظهري مركزيه‌ده (اوج ييلدیز)
نقش وضع ايدلمشدر .

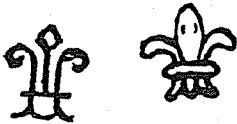
بوجريق مانقرك قطري اولقدر وسعتلى اولمديفندن دورمه يازى
سكالمكدن ايه مانقريه مناسبتى معلوم اولق اوزره يالكز مانقريك
وجه و ظهري مركزلرنده كي نقوشى بوسكك وجه و ظهريه قولقله
اكفا ايدلييور مشدر .

مقدمه‌ده بيان ايدليكي اوزره سلطان مشاراليه زماننده بوجريق
مانقركلر دوت عددى برمانقريه و اوتوز ايكي عددى بر آقچه رايج
ايدى . اليوم موجودينك كترتي زماننده دفعاتله ضرب ايدليكنى معلندر .
بوسكك وجهنده كي اوج يراق نقشى اولجه تماماً مانقرينده اولدينى
كي ضرب ايدليكي موجودندن آكلاشليور . قالب دكشدكجه سكه كنلر
بونقشى بزم رسم ايدليكنمز وجهله برشكل هندسى به چويرمشاردر . نقشك
طوغريسي (۱۲۱) نومرولى تيره سكهسى ظهري مركززنده كوريلور .

بالاده كي سكه‌ها وجهنده كوريلان نقوش فاصله سلطان بايزيد خان

ثانی عہدندہ مضروب سکہ لردہ کوریلورسہدہ [۱] بومشاہتہ استناداً
مذکور سکہ لریدہ عثمانی مکوکاتندن عد ایتمایلدز .
اہل صلیب زمانندہ فرانہ آرمہ سنک سوریدہہ شایع اولدینی

طرابلس شامدہ مضروب مکوکات اسلامیہہ

کوریلان آرمہ نقشلرندن آکلاشلقمقدہہ در .

اسکی فرانہ قرالرینک آرمہ سی بویلہ ومشہور شارلمانک آرمہ سی

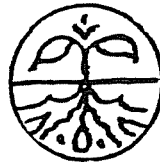
[۲] رسم ایدلیدی کی کیدر .

ایستہ بالادہ کی سکہ لڑک وجہلرندہ کی اوچ یابراق نقشلری فرانسزلرک
(فلور لیس) یعنی (زنبق چیچکی) دیدکلری آرمہ لری نقشنک رسم
اصلینی ضایع ایتمش بوزوتیتسندن عبارتدر .
بناءً علیہ مذکور سکہ لر سوریه نک ممالک عثمانیہہ التحاقندن مقدم ینہ
خطہ مزبورہدہ وبلکہ طرابلس شامدہ ضرب ایدلش اولدکلری مأمولدر .

=

نومرو
۱۲۷

[۱] ۵۹، ۵۱۶، ۵۰ نومرولرہ مراجعت

[۲] احمد رفیق بکک « بیوک تاریخ عمومی » سنک دوردنجی جلدینہ وضع
ایدیلان شارلمانک تصویرینہ مراجعت

(۱۲۵) و (۱۲۶) نومرولى سكلرده كوردليكي اوزره بوسكه نك وجهى نقشیده زينق چيچكيدر .

وجهى ايكي به تفريق ايدن نقش فاصلك قسم فوقايينده زينق چيچكي يابراقلري و قسم تختايينده يعنى طويراق ايچنده كي قسمنده كوكلري به چيچكك صوغاني ارايه ايدلش ومذكور صوغانه نظر دقتى جلب ايچون طرفته برر زينت قطه سي قولشدر .

زينق چيچكك عالم خريستيانيه ده نه دن طولايي مبارك عد ايدليكي جمله نك معلوميدر .

ظهرنده كي مثلك نقشیده بلكه منيداردردر . بناء عليه بوسكه ده سوريه نك ممالك عثمانيه به التحاقندن مقدم ضرب ايدلش مكوكا تدر .

=

نومرو
۱۲۸

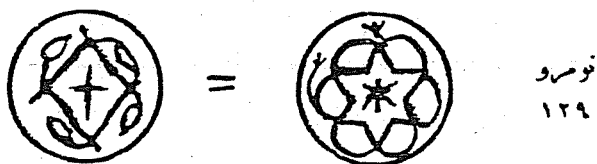
بو ماقدرده سوريه مكوكا تندر . اموى سكلرنده مثلك نقشه تصادف ايدلش بو نقشكده صكره لري سوريه ماقدرلرينه داخل اولديني ماملردر . [۱] انكلتره موزه سي مكوكا ت اسلاميه قتالوقلردن ممالك بحريه مكوكا تى كوسترن قسمنده السلطان الملك المنصور محمدك برسكى واردر . (۷۶۳) تاريخنى حاوى اولوب دمشقده ضرب ايدلشدر . مذكور سكه نك وجه وظهري خطوط فاصله سي بويله در .

احتمال كه ذو وجهين اولان بالاده كي ماقدرده حكمدار مشاراليه زماننده سوريه نك ديكر بر شهرنده تداول ايلشدر . بناء عليه عثمانلي مكوكا تندن دكلدر .

بو سكه نك وجهنده كي نقش سوريه نقوشنددر . بو طرزده سكرزاويه

[۱] (۱۲۷) نومرولى به باق

لیسی سلطان سلیمان خان اول نامہ دمشقہ مضروب بر سکہ دخی
کوریلور .

[۱] ظہرندہ کی پیراقلی نقشہ (۱۲۷) نومرولی دخی
کورلدیکی اوزرہ کذا سوریہ نقوش قدیمہ سندنر .

سلطان سلیم خان اول زمانہ دکن بویلہ ابری پیراقلی نقشہ عثمانی
سکہ لرینہ قونلامش ایکن سوریه نك التحاقی متعاقب سلطان مشارالیه
سکہ لرینہ (فلوس) کلمہ عربیہ سیلہ برابر بیوک پیراقلی نقشہ دخی
کچیرلشدر . نصل کہ چالديران محاربہ سندن صکرہ بلاد شرقیہ مزلہ
برلشدیکنز زمان بلدان مزبورہ سکہ لری نقشریده اول صورتلہ نقل
ایدلشدی [۲] .

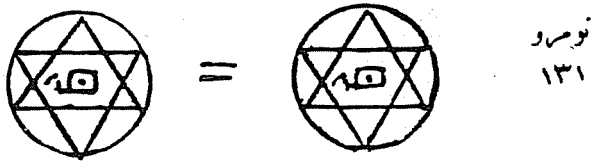
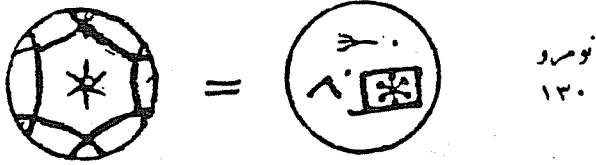
بناءً علیہ بالادہ کی سکہ سوریه نك ممالك عثمانیہ التحاقندن مقدم
ضرب ایدلش مکوکاتندندر .

بومثللو بیراق نقوشک سلطان سلیم خان زمانندن صکرہ مکوکات
عثمانیہ قونلامسیدہ بوبادہ کی بیاناتک موافق حقیقت اولدیفہ دلیل
دیگردر .

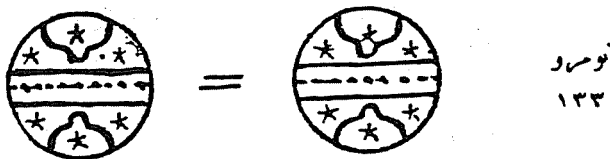
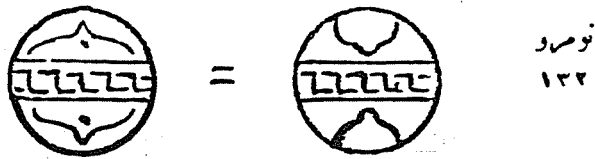
بو مانقرک سکہ سی (۱۲۸) نومرلنککنندن دها قبادر . بالادہ کی
نقش اوج درت عدد مانقرک اعانہ سیلہ انحق چیقاریلہ بیلمشدر .

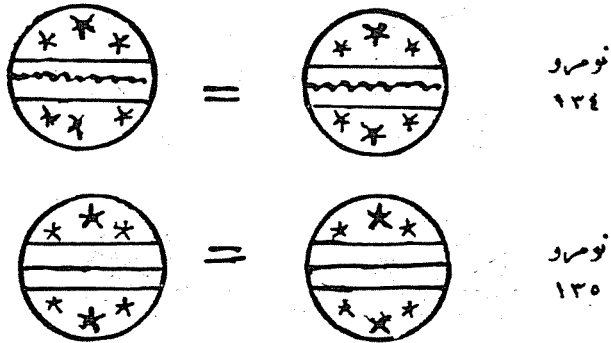
[۱] موزہ مایون مکوکات عثمانیہ فتالونی، جلد ۱ ، سکہ نومروسی ۹۲۸

[۲] طاقمزدہ نومرو ۸۱ و ۸۶

آق قیونلیلر عثمانلیلر کی اوغوز خان اولادندر. عثمانلیلر قای قیله نه،
 آق قیونلیلر بایندر قیله نه منسوبدر لر. بایندر ترک لری نه آق قیونلی دینلمسی
 محاربه لرده سنجاق لری نه آق قیون تصویری قوبد قلدن طولاییدر .
 اوغوز خان اولادینک تشکیل ایندک لری قیله لک آری آری
 تمغالی واردر . قایلرک تمغاسی (۱۳۱) بویه ایسه ده سلچوقیلر کی
 قیله تمغاسی قوللانما مقده در. فقط بایندر لیلر فرمان لری نه وسکه لری نه بزم
 طغرامز مقامنده قیله تمغاسی وضع ایدیور لر دی .

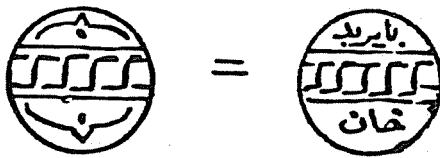

تمغاری بالادہ کی ایک سادہ کورلیکی اوزرہ (ص)

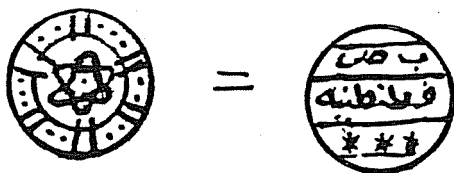
بویلہ در . بناء علیہ سکہ لر دولت بایندریہ نك اولوب سادہ نقشلی مکوکاندن
دکلدر لر. (۹۸) نومرولی سکہ یہ مراجعت

بالادہ کی درت سکہ نك. نقوش فاصلہ سی سلطان. بایزید خان ثانی
مکوکانندہ دخی کوریلور [۱]. حتی (۱۳۲) نومرولینک وجہندہ کی
نقش فاصلک زیر وبالا سکہ کی نقشلر قالدیریلوب بالاسنہ (بایزید)، زیرینہ
(خان) عنوانی وضع وتحریر ایدیلورسہ صورتی زیرہ موضوع بر سکہ
حصولہ کلورکہ :

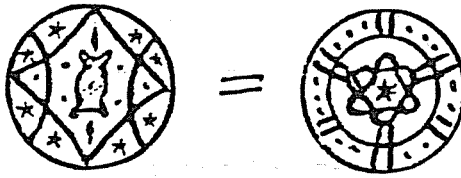

بویلہ بر سکہ موزہ ہمایون مکوکان عثمانیہ قنلوغندہ کی (۶۰۸)
نومرولی ماترک تماماً عینی اولور .

بومرتبه مشابته وقریتدن كرك (۱۳۲) نومرولی وكرك انی تعقیب
ایدن نومرولرده کی سكارك سلطان مشارالیه مسكوكاتندن اولماری
ظنی تولید ایدرسده نقوش فاصله مزبوره مشارالیهك سنین سلطنتلرندن
اقدام سوریهده ضرب ایدلمش (۱۲۵) و (۱۲۶) نومرولی ساده نقشیلرده
دخی موجود اولسندن وباخصوص بونلر کی ساده نقشیلرك خطه
مزبورهده ضرب [۲] ایدلركلری امثالیه مثبت بولمندن بونلركده انلر
کی سوریهده ضرب ایدلمش اوله جقلری شهبزدر . مذکور سكار
اوزرنده کی ییلدیز نقشلرك بش شعالی اولماریده بونی مؤیدر. چونكه
فاتح سلطان محمد خان و سلطان بایزید خان ثانی مانقرلرنده کی ییلدیز
نقوشی شو كوچك كل نقشندن مقلوب اولدقلرندن الی شعالی
نقش ایدیلورلر .

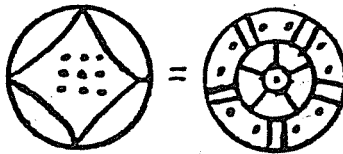

اسمز وتاریخسز سكاردن (۶۷) نومرولی بی ایضاح ایدر ایكن
« هر نه دن ایسه (ضرب) گله سی (سر) صورتنده محرردر . نقشی
اولدقجه فرقلی بولنان دیگر برقطه سنده دخی بوكله نك عین طرزده
یازلدینی كورلشدر ، دنیلش ایدی . ایته اوفرقلی سكارك ح زیرده کی
ساده نقشی ایله تطبیق ایدیه یلمك اوزره صورتی بالایه رسم ایدلشدر .
بوساده نقشی سكارك وجهی بالاده کی اسمز وتاریخسز سكارظه ری

نومرو
۱۳۶

نقشك همان عینیدر. ارالرنده کی فرق برینك مرکزنده نقطه، دیگرینك ییلدیز
نقشی بولمیدر که بوده ساده نقشینك قطعه جه دیگرندن بیوجك اولسندن
طولاییدر. انجق بوساده نقشی سکه نك وجه وظهری نقشلی زیره
صورتی موضوع دیگر ساده نقشی برسکه دن مقلوب اولسندن بیان
ایدیلان عینته نظراً عثمانلی مانقری دکلدرد.

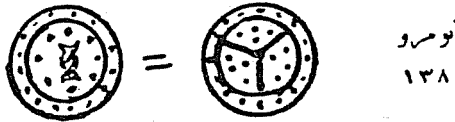
نومرو
۱۳۷

بوکوچك مانقرك نقشلی بك بیط وچوق ساده در. بونكه برابر
حسن ترتیب سایه سنده «ساده کوزلدر». بوکوزاللك نره دن کلدیکنك
فرقه وارمه میان برکیمه بوندن دها کوزلنی وجود، کتورمك مقصدیله
وجهی مرکزنده کی دائره جك ایله بش کوچك خطلری قالدیروب برینه
برمهر سلیمان شکلی وضع ایدلدیکی کبی ظهرنده کی درت قوسلی
شکلی دیگر ایکی قوس ایله قطع ایندیروب آرالقلریخی ییلدیز ونقطه لرله
بزده مش، مرکزنده قالان اوزونجه بوشلنی قیامق اوزره طولانی برمركز
نقشیده قویمشدر.

شوتفصیلاتدن (۱۳۶) نومرولی سکه نقشلینك (۱۳۷) نومرولی
سکه نقوشندن مقلوبیتی وظهری مرکزنده کوریلان طولانی نقشك

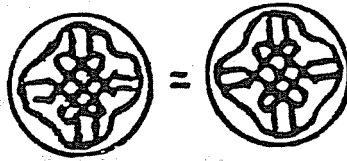
ظن ایدلدیکی کبی تمغا ویا علامت مخصوصه اولیوب حسب الضروره رسم ایدلش نقشدن عبارت بولندیقی متبان اولور . اساساً مذکور ساده نقشلینک مکوکات عثمانیه دن اولدیغی ظهرنده کی ییلدیز نقشلرینک بش شماعلی اولمندن اکلایلمقدمه درکه (۱۳۲) نومرولی سکه ایضا حده بوبابده معلومات ویرلش ایدی .

(۶۷ و ۶۶ و ۶۵) نومرولی سکه لرک مطالعه مندن بوساده نقشلینک نزهه عائد اولدیغیله قوشندن برینک نمیدن طولای استانبول سکه نه کچیرلدیکی آکلایله ییلیر .

بوکوچک مانغر (۱۳۶) نومرولینک اقامندن اولمیدر . قطعه سی اوفق اولوق حبیله وجهه مانغری وجهنک خطوط اساسیه سی اراشه ایدر اوج خط وظهرینه ده مانغری ظهری مرکزنده کی نقش قونیله رق سائر تفصیلات نقشه دن صرف نظر ایدلشدر . بوده مانغری کبی مکوکات عثمانیه دن دکلدر . بونکله برابر سلطان بایزید خان ثانی زمانه عائد (۸۸۹) تاریخی تیره ده مضروب برمانقرک ظهری نقشی بوکوچک سکه ظهری نقشنک عینی اولدیغی کوریلور [۱] .

نومرو
۱۴۰

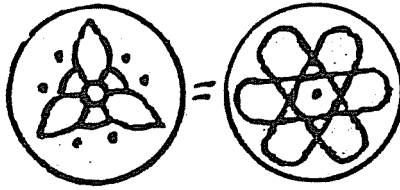
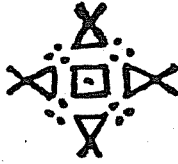
بالادہ کی ایک سکہ (۱۳۹) نومرو لینک نقشی یکدیگری عموداً قطع ایدن ایک بیض نقش رومیدن عبارتدر .
 حاوی اولدینی ییلدیز قوشنک بش شاعلی اولسنه نظراً مکوکات عثمانیہ دن دکلدر [۱] . (۱۴۰) نومرو لینک کلنجہ بونک نقشیدہ (۱۳۹) نومرولی بی تقلید وتنظیراً ترتیب وتنظیم ایدلش برسکدر .
 حاوی اولدینی چفته فلز نقشی کرچہ سلطان مراد خان نائینک برسکندہ کوریلور ایسده [۲] بوسکده مشاهده ایدیلان طرزده رسم ایدلشی عثمانلی سکلرنده کورلماشدر .
 سلطان سلیم و سلیمان خانلر نامنه امد وماردین ایله جوارنده قطع و ضرب ایدیلان سکلرک قوشی همان بونوع فلز نقشلرینک صور متنوعده ترتیب وتنظیم ایدلشلرندن عبارت بولندقلرینہ نظراً [۳] بوسکدنکده اقدجہ اودیاردہ ضرب ایدلش سکلردن اولدینی ماملدر .
 مذکور (۱۳۹) نومرو لینک نقشی بوسکده اولدینی کبی سلطان بایزید خان نائینک برمانقری وجہ وظہرینده فقط زیرده رسم ایدیلان شکل وصورتده نقل ایدلش اولدینی کوریلور [۴] .

[۱] (۱۳۲) نومرو لیدہ تفصیلات ویرلش ایدی

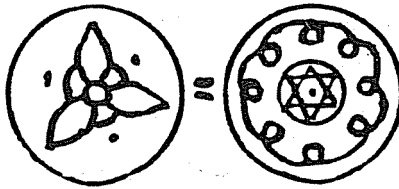
[۲] (۱۳) نومرولی سکہ تفصیلاتہ مراجعت

[۳] موزہ ہایون مکوکات عثمانیہ قتالوغی ، برنجی جلدندہ مذکور بلاد سکلرینہ مراجعت

[۴] موزہ ہایون مکوکات عثمانیہ قتالوغی ، برنجی جلد ، نومرو ۴۰

نومرو
۱۴۱

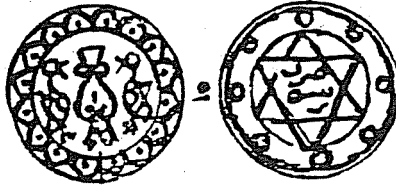

نومرو
۱۴۲

بوايكي سكه‌نك ظهرنده كي نقشى طاقمزرده (۵۱) نومرولى بروسه
ماقريئيك ظهرنده دخی كوريلور . (۷۲) و (۷۳) و (۷۴) نومرولى
اسمىز وتاريخىز سكه‌لر «سلطان بايزيد خان تانى زمانته عايد شېهلى
مسكوكات» سرلوحه‌سى التنده تفصيل ايدىلشلردى . چونكه مزبور سكه‌لر
محل ضربلى اولدوچه سيليك وشكللرنده كوريله جكي اوزره جمله‌سى
نقطه‌سز ايدى . نقطه‌لنورسه بزم بروسه شهرمىزك املاى عتيق اولان
(برسه) كې اوقونه بيليردى . (۷۴) نومرولىنك تفصيلاتنده برده ساده
نقشلى سكه بولنيوردى .

ايسته اوساده نقشلىك وجهيله (۷۲) و (۷۳) نومرولىلر ك ظهرلرنده
كوريلان نقشى بالاده كي (۱۴۱) نومرولى سكه‌نك وجهنده دخی كوريلسندن
عين حكومه منسوب سكه اولدقلى ظن ايديلور .

(۱۴۲) نومرو لینک وجهی زیره صورتی وضع ایدیلان کذلک نقطه لٹامش (برسه) شهری سکسنک وجهنه بکزه دیکندن بونکده عین شهر سکسی اولدینی مأمول ایدیلور. وکذا (۱۴۱) ایله (۱۴۲) نومرو لیلرک ظہرنده کی مثلی نقشلرک عینیتده برشهر سکلی اولدقلمی نأید و تصدیق ایدر.

حالبوکه عثمانی سک لرنده (۱۴۱) نومرو لینک وجهی عیناً کورلمدیکی کبی (۱۴۲) نومرو لینک وجهنه بولنان فلز دوره نقشی هیچ قولانٹامش وهله اسمز وتاریخنز سک نک ظہرنده کی مخیل قوشلر کبی ایرانی تصویر قطباً عثمانی مکوکاتنه داخل اولامشدر.

مذکور اسمز وتاریخنز سک نک ضرب ایدلیدی شهرده بویله اسمز وتاریخنز ضرب ایدلش دها سک لر موجوددرکه جمله سنده نقطه کورلیور، وکذا برچوقده سادہ نقشیلری الیزده بولنیور. بونلرک حاوی اولدقلمی نقوش عثمانی سک لرنده کورلمدیکندن بورایه درجندن صرف نظرله انجق بریخی نقل ایدیورز.

نومرو
۱۴۳

بوساده نقشلی یی مبارک بکده بلجیقا مکوکات مجموعه سیله [۱]

[۱] مجموعه نک اسی مقدمه ده بیان ایدلیدی.

نشر ایلمش و حاوی اولدیفی نقشك عثمانلی نقوشندن اولمديغنی بیان ایتمیشدر.
 شوتفصیلاتدن مذکور (۵۱) نومرو لینگ ظهرنده کی نقشه استاداً (۱۴۱)
 و (۱۴۲) نومرو لی نقشیلر لکده عثمانلی مسکوکاتندن عد ایدلسی طوغری.
 اوله میه جنی مستبان اولور . .

علی
